

Apple Watch a jejich přínos pro učitele

Veronika Neničková

e-mail: nenickova@phil.muni.cz

Kancelář e-learningu FF MU, CIT FF MU, Masarykova univerzita, Filozofická fakulta, Brno
Ústav slavistiky, Masarykova univerzita, Filozofická fakulta, Brno

Klíčová slova

Apple Watch, chytré hodinky, učitel, vysoká škola, prezentace

1 Úvod

Různé typy wearables, především chytré pásky a hodinky, jsou v současné době čím dál populárnější. Je na čase začít přemýšlet o tom, zda a jak jsou využitelné ve vzdělávání. Zatím jsou spojovány zejména s tématem zdraví. Není proto překvapivé, že se o jejich využití ve vzdělávání uvažuje v kontextu tělesné výchovy. V tomto příspěvku však půjdeme o něco dále a na základě prvních zkušeností vyučujících z MU zhodnotíme, zda a jaké možnosti a přínosy představují Apple Watch na ruce učitele.

Apple Watch se v Česku začaly prodávat 29. ledna 2016, devět měsíců po světové premiéře. [1]. Tento příspěvek je psán měsíc a půl od uvedení produktu na český trh. Za tu dobu jsme mezi vyučujícími MU zaznamenali první majitele těchto chytrých hodinek. Ti se s námi podělili o své zkušenosti s jejich používáním v akademické praxi. Nejprve zde uvedeme otázky a reakce těchto vyučujících, následně na základě odpovědí shrneme přínosy a způsoby využití produktu ve stručném přehledu.

2 Strukturovaný rozhovor s otevřenými otázkami

2.1 Pomáhají Vám Apple Watch ve Vaší akademické praxi? Pokud ano, jak?

Vyučující 1, FF MU

Zatím jsem neměla mnoho času si s nimi hrát, mám je teprve měsíc. Nicméně už dvakrát jsem z nich prezentovala na dálku z PowerPointu. Poprvé záměrně, protože jsem to zkrátka chtěla vyzkoušet, později jsem to použila jako záchranné záložní řešení, když mi z nějakého důvodu nešlo prezentovat z iPadu ani přes Apple TV, a dokonce ani přes kabel. Měla jsem za sebou tu první dobrou zkušenost a chtěla jsem prezentovat na dálku (už jsem si na tento způsob ovládání projektoru dost navykla, ráda se během hodiny pohybuji po třídě a vracet se na určité místo, abych mohla provést další krok, už jsem si zkrátka odvykla). Tak jsem rychle připojila iPhone HDMI kabelem, otevřela na něm prezentaci v PowerPointu a zbytek už jsem ovládala z hodinek. [2]. Funguje to skutečně velmi dobře. Na hodinkách lze prezentaci spustit, posouvat slidy dále a zpět a také to odpočítává dobu trvání prezentace. Jediné, co trochu zdržuje, je fakt, že hodinky mezi jednotlivými slidy „usnou“, neboť jsou na ruce, která se přirozeně pohybuje. Během vysvětlování hodně gestikuluji rukama, takže je to nevyhnutelné. A pak se musíte opět z ciferníku dostat na přehled aplikací, najít požadovanou aplikaci, spustit ji a teprve tehdy můžete posunout slide. Ale je to celkem rychlé našťěstí a jak jsem říkala – spíše záložní řešení.

Dále jsem je ocenila jako docela šikovné řešení v čase mimo výuku, tzn. během přípravy na výuku nebo během přemisťování mezi učebnami/budovami. Např. když bylo třeba vyřešit nějakou telefonickou domluvu s kolegy, případně kratší textovou komunikaci. Když mi někdo volal nebo i já někomu, bylo docela příjemné nemuset kvůli tomu hledat telefon, který navíc vždycky ví, jak se přede mnou v kabelce nejlépe schovat. Takové skutečné hands-free. Kratší textová komunikace o jedné dvou větech se také ukázala přes hodinky jako velmi efektivní, ať již šlo o sms, Facebook Messenger, nebo odpovídání na e-mail. V hodinkách je sice předvoleno několik krátkých odpovědí, ale ty se mi buď nikdy nehodily, nebo neodpovídaly mému komunikačnímu stylu, ovšem ta možnost nadiktovat odpověď je skvělá. Hlasový převod funguje až překvapivě dobře, včetně veškeré české diakritiky, dokonce i v rušnějším prostředí. Takto jsem mohla odpovídat i za chodu během přesunu mezi budovami, aniž bych se musela zastavovat nebo se vystavovala riziku, že mě někdo/něco srazí apod., pokud budu odpovídat bez zastavení. Někakou dobu mi ale trvalo, než jsem přišla na to jak nadiktovat otázku, neboť se zdá, že intonace není reflektována – na konci věty je třeba říct slovo „otazník“ a hodinky napíší znak otazníku.

Poslední věc, kterou bych ráda zmínila, která mi skutečně vyhovuje a kde pro sebe vidím nějakou přidanou hodnotu, je funkce hodinek, která mi hlídá, abych nikdy neseseděla déle než hodinu bez přestávky. V naší práci se toto může stát velmi snadno, když mnoho času trávíme studiem či psaním odborných textů, e-mailovou komunikací, konzultacemi, přípravou na výuku či konferenci, ev. tvorbou e-learningových kurzů. Oceňuji proto, že když se blíží hodina nepřetržitého sezení, hodinky mě jemným zavibrováním a zprávou vyzvou, abych alespoň na minutu vstala. Pokud uposlechnu, nejenže se na konci dne skutečně cítím lépe, ale často se mi tak podaří

dosáhnout denního limitu (12 hodin), což mi při pohledu na zcela vyplněné kolečko v mém přehledu aktivity také dělá dobře. Kupodivu mě toto motivuje více, než jsem čekala.

Vyučující 2, PrF MU

Z hlediska jejich využití v akademickém prostředí zatím nějaké zkušenosti nemám, popravdě jsem se zprvu časově nedostal k možnosti prozkoumat, jak lze například z hodinek ovládat prezentaci z PowerPointu, a pak jsem na to již v semestru i pozapomněl. Zatím jsem tuto možnost zkoušel testovat jen mimo přednášku a premiéru si vyzkouším asi shodou okolností již brzy. Takže zatím mohu potvrdit pouze pozitivní zážitky ze zkušebního provozu a po pátečním ostrém testu možná začnu využívat i ve standardních přednáškách.

Kromě prezentování na hodinkách využívám tiché vibrace, což mi jednak umožňuje i v průběhu výuky zaznamenat nebo v případě nutnosti i přečíst smsky a e-maily, jednak se dají vibrace použít i jako upozornění na blížící se časový limit prezentace apod.

Abych lépe vysvětlil svou motivaci, proč jsem zkoušel a zkouším ovládání prezentace přes Apple Watch. Od začátku semestru jsem přešel k prezentování pouze přes iPad. Jistou nevýhodou však je, že nemůžu používat klasický USB dálkový ovladač, na což jsem byl dost zvyklý. Ovládání prezentace posunem prstu je sice moderní způsob ovládání dotykových obrazovek, ale ne každý pohyb prstem při současném přednášení provedu správně a nezdídko pak musím posun prstem zopakovat. Navíc musím tablet v průběhu přednášky držet v ruce nebo se k němu přesunout, pokud se od něj vzdám. Apple Watch mi přišly jako šikovný dálkový ovladač. Nevýhodou je pouze to, že nelze v tomto případě prezentovat přes tablet, ale jen přes iPhone (nelze tedy otevírat tabletové aplikace, pokud jsou v průběhu přednášky potřeba – používám například hodně Socrative, pak nezbyvá než mít ještě připojený i tablet a prezentaci kombinovat, což mi však nevadí). Na druhou stranu jako velkou výhodu vnímám, že v prezentačním módu na iPhone se nezobrazují oznámení, takže prezentace není rušena oznámeními, která bych tím pádem sdílel s publikem (u tabletu tak notifikace před prezentováním ručně vypínám).

Dále bych k ovládání prezentace pomocí hodinek připojil jednu svoji modifikaci v tom, že hodinky při ovládání prezentace nemám na ruce, ale mám je navlečeny na prstech/dlani své ruky tak, že displej leží na mé dlani (viz obrázek 1).

Obrázek 1. Úchop hodinek používaných během prezentování jako dálkový ovladač prezentace Vyučujícím 2.

Ovládání hodinek v klasickém uchycení na ruce je totiž pro mě nepoužitelné, protože mám přes hodinky rukáv košile a také se pohybem zápěstí nezapíná displej úplně spolehlivě. Pokud mám však hodinky v dlani a ruku držím mírně pokrčenou v lokti, tak se nevypínají tak často a při pozvednutí dlaně se mi zdá, že se displej i spolehlivěji zapíná. Navíc lze posuvnou šipku ovládat palcem téže ruky, takže druhou ruku mám volnou a můžu případně střídat (někdy palec téže ruky, jindy ukazovák druhé ruky). Hodinky takto vcelku věrně napodobují klasický dálkový ovladač. Jen je potřeba si dát pozor, aby při prezentování nevypadly hodinky z ruky (což zajišťují ohnutými prsty, jak je vidět na obrázku, úchop hodinek je stabilnější a jistější).

Jinak aby se po vypnutí displeje neobjevoval startovací ciferník a nemusela se znovu spouštět obrazovka s ikonkami a PowerPointový ovladač, v aplikaci Watch na iPhoneu je třeba v položce „Obecné“, zvolit „Probudit obrazovku“ a vybrat „Pokračovat v poslední aktivitě“. Dle zatímních zkušeností i po delším vypnutí displeje se pohybem ruky zapne displej na ovládací aplikaci přesně tak, jak vypadal před zhasnutím displeje. Navíc mám nastaveno, že po klepnutí na displej se má probudit na 70 s.

Jako jistá nevýhoda by mohlo být považováno jak to, že v době prezentace jsou hodinky odříznuty od notifikací zpráv (ale to je v době prezentování možná i dobře), tak větší spotřeba energie. Já jsem zatím zkoušel jen testovat, takže velikost spotřeby za 90minutovou přednášku ještě nemám vyzkoušeno.

Ještě doplním, že jsem zkoušel ovládání iPhoneu hodinkami jak v případě připojení telefonu kabelem, tak i přes AirPlay (Apple TV), v obou případech to fungovalo dobře (při připojení přes Apple TV navíc s výhodou prezentace ve formátu 16:9).

Mám za sebou první ostrý test využití Apple Watch jako dálkového ovladače k prezentaci a jsem s tím maximálně spokojený, a to až natolik, že jsem přes hodinky ovládal prezentaci hned i v následujícím cvičení, a tak je již jasné, že určitě využiju i při dalších příležitostech.

Musím ocenit několik věcí:

- Není nutné zprovozňovat Apple TV (pokud nepotřebuji něco navíc prezentovat z tabletu).
- V průběhu přednášky se nemusím opakovaně znovu přihlašovat k Apple TV, kvůli výpadkům spojení (vzhledem k tomu, že studenti jsou kvůli hlasování v Socrativu přihlášení v hojném počtu k wi-fi, tak mi v poslední době minimálně dvakrát za přednášku spojení s Apple TV spadne, takže je přínosné, že je telefon napojen pevným kabelem).
- Ovládání z hodinek je naprosto pohodlné a intuitivní, pouze jsem asi vypadal poněkud exoticky, jak jsem držel v ruce hodinky a přes ně prezentaci ovládal.
- Pokud jde o spotřebovanou energii, z čehož jsem měl obavy, tak za 105 minut prezentace se spotřebovalo na hodinkách pouze 25 % energie, což je naprosto skvělá spotřeba (a to mám v prezentaci hodně animací, takže téměř neustále jsem na hodinky klikal).
- Poněkud větší spotřeba však byla na telefonu – 43 %, což je asi dáno komunikací přes VGA port, ale telefon se dobře dobíjí oproti hodinkám, které je nutné dobíjet sundané z ruky, a jsou tedy v té době nepoužitelné. Takže i z hlediska spotřeby energie jsem velmi spokojen.

Tak to je tak vše, co mě k tomuto napadá. Závěrem bych řekl, že jinak než s Apple Watch již přednášet nebudu a určitě doporučuji, pokud někomu jako mně nevyhovuje posunování prezentace prstem po displeji na tabletu, navíc si dotyčný nemusí pořizovat Apple TV – iPhone připojený kabelem a bezdrátové ovládání pomocí Apple Watch to zcela nahradí (i při přednáškách mimo univerzitu, kde také Apple TV nemají a s připojením vlastní tam bývají problémy).

2.2 Jak produkt hodnotíte z hlediska spolehlivosti?

Vyučující 1, FF MU

Z hlediska spolehlivosti jsou hodinky naprosto bezvadné. Displej se sám rozsvítí, když dám ruku do polohy, kdy se chci podívat na hodinky, a opět zhasne, jakmile ruka tuto polohu opustí. Vibrování je skutečně velmi jemné, ačkoli dostatečně zaznamatelné. Veškeré ovládání funguje spolehlivě s okamžitou odezvou, podobně jako ostatní Apple zařízení.

Vyučující 2, PŘF MU

Pokud jde o spolehlivost, tak v tomto ohledu jsem zatím žádné problémy nezaznamenal a můžu Apple Watch hodnotit jako velmi spolehlivé.

2.3 Jak hodnotíte přínos produktu pro Vás jakožto akademického pracovníka na škále: zcela nepřínosný – spíše nepřínosný – spíše přínosný – velmi přínosný? Proč takto?

Vyučující 1, FF MU

Zvolila bych možnost „spíše přínosný“. Je jasné, že s mírou přínosnosti ve srovnání např. s iPadem je to nesrovnatelné. Nicméně něco navíc to umí. Zda je to něco dostatečné na to, aby si člověk Apple Watch pořídil, to už je na zvážení každého jednotlivce. Myslím si, že si člověk nebude Apple Watch primárně pořizovat, aby mu pomohly, spíše aby mohl prozkoumat, jak on sám je využije, protože sám rád zkouší nové věci. Těch možností bude v každém případě přibývat, s navyšujícím se počtem aplikací, které budou v nějaké formě dostupné i na Apple Watch.

Vyučující 2, PŘF MU

Pokud jde o přínosnost, tak bych prozatím volil formulaci „spíše přínosný“, a to pak hlavně v té možnosti využití hodinek jako dálkového ovladače. V tom ostatním mimo výuku u mě Apple Watch zcela nahradily iPhone, ten dnes po většinu dne jen zřídka vezmu do ruky, a to proto, že o smskách, e-mailech, zprávách z messengerů apod. se dozvím z hodinek a odpovědi na ně zase píšu na iPadu, takže s telefonem převážně už jen telefonuji.

3 Přínosy a způsoby využití – stručný přehled

Na základě výše popsaných prvních zkušeností může učitel využít Apple Watch jako:

- **Dálkové ovládání prezentace v PowerPointu**, které zároveň zobrazuje již uběhlý čas od jejího zahájení.
- **Prostředek rychlé a snadné písemné komunikace** – Díky mírnému zavibrování a zobrazení zprávy se i během výuky snadno dozvíme, zda a od koho dorazila zpráva, a i letmým pohledem můžeme zhodnotit, jaká je míra její urgency. V případě písemné produkce jde o vhodný prostředek komunikace zpráv zejména kratšího rozsahu, především díky funkci hlasového převodu.
- **Prostředek rychlé a snadné ústní komunikace**, kdy není třeba hledat telefon.
- **Nástroj odpočítávání již uběhlého času**, především během prezentace.
- **Nástroj hlídání fyzického zdraví**, který vybízí a motivuje majitele k fyzické aktivitě, byť by šlo pouze o změnu polohy z pozice vsedě na pozici vestoje, v pravidelných intervalech.

Závěr

Z prvních zkušeností dvou vyučujících MU vyplývá, že jim Apple Watch v jejich práci slouží především jako dálkové ovládání prezentace v PowerPointu, nástroj písemné i ústní komunikace a motivátor ke zdravějšímu životnímu stylu. Na tomto základě hodnotí hodinky pro sebe jako pro akademické pracovníky jako spíše přínosné a spolehlivé.

Je možné, že s přibývajícimi aplikacemi pro Apple Watch se škála způsobů využití rozšíří.

Použité zdroje

- [1] HOLZMAN, Ondřej. V České republice se začaly prodávat Watch. Apple má skladem většinu modelů. In: *Jablíčkář.cz* [online]. [cit. 2016-03-14]. Dostupné z WWW: <<http://jablickar.cz/v-ceske-republice-se-zacaly-prodavat-watch-apple-ma-skladem-vetsinu-modelu/>>.
- [2] Apple Watch jsou prakticky nepoužitelné, dokud nedojde k jejich propojení s iPhonem. Zařízení jsou propojena přes Bluetooth. Je třeba, aby byl Bluetooth na iPhonu stále zapnutý, což se projevuje zvýšeným nárokem na výkon baterie (poznámka autorky příspěvku).